

21 DES 2005

Det Kongelige Justis- og politidepartement
Postboks 8005

0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
22 DES 2005	
SAKSNR.:	200504026
AVD/KONT/BEH:	LOV/ED/HI
DOK.NR.	80
ARKIVKODE:	

Vår dato:
19.12.2005

Vår referanse:
200504673-12

Deres dato:

Deres referanse:

Arkivnr.:
400

Org. nr.:
964 982 953

Høringsuttalelse til NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet

Nordland fylkesting behandlet i sitt møte 5. desember 2005 i sak 112/05 "NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet. Høringsuttalelse".

Fylkestinget gjorde følgende enstemmige

VEDTAK

Fylkestinget er i hovedsak enig i innholdet i lovparagrafene § 1 til § 8, men ser et behov for å styrke aktivitetsplikt for arbeidsgivere. Fylkestinget mener at aktivitetsplikt er viktig for å støtte opp under arbeidet i form av veiledning og pådriving. En lov er ikke nok og vil ikke være tilstrekkelig til å hindre diskriminering. Det må i tillegg andre virkemidler til for å få loven til å virke. Aktivitetsplikt vil bidra til større mulighet for at endring vil skje. I stedet for klagebehandling, vil en kunne forebygge klager. Dette vil veie tyngre enn økt byråkratisering.

Når det gjelder tilgjengelighetsparagrafene, § 9, § 10 og §11 mener fylkestinget at tilgjengelighetskravet i bygninger er tolket for snevert. Det defineres av utvalget som der allmennheten har adgang eller "virksomhetens alminnelige funksjon" skal være gjenstand for utforming og tilgjengelighet. Selv om det vises til at arbeidstakeres krav til arbeidsplassen fanges opp av annen lovgivning i arbeidsmiljøloven, bør dette omtales med henvisning til denne loven.

Fylkestinget mener også at begrepet "uforholdsmessig byrde" og "hovedløsning" i lovtekstens både i § 9 og § 10, bør utdypes nærmere, eksempelvis i forskrifter til loven. En egendefinisjon av dette vil kunne føre til at lite blir tilrettelagt og at man fortsatt tyr til lite hensiktsmessige nødløsninger.

I § 11 er det foreslått tidsfrister for gjennomføring av tiltak. I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Fylkestinget mener at det vil være en fordel med tidsfrister for å fortgang i arbeidet med universell utforming. Men fylkestinget ser også viktigheten av at universell utforming tas inn som fag i utdanning av arkitekter/landskapsarkitekter m.f. i sterkere grad enn i dag.

Fylkestinget er også enig med flertallet i at samferdsel og IKT bør omfattes av loven. Når det gjelder samferdsel, kan loven inneholde bestemmelser om universell utforming ved nyanskaffelser av kollektive transportmidler. Dette kan tas inn i anbudskriterier og ved forhandling og reforhandling av avtaler og kontrakter. Tidsfrister vil da begrenses av transportmidlenes levetid, som for busser vil være 6-7 år og for hurtigbåter der avskrivningstida, f.eks i Nordland er 15 år.

Fylkestinget mener at formuleringen i 5. ledd om klage kan tolkes innskrenkende på en slik måte at personer selv ikke kan klage sin sak inn for nemnden. Ny ordlyd bør være:

"Klage over slik dispensasjon kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda også av representative organisasjoner for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan treffe vedtak om å oppheve slik dispensasjon."

§ 15 Håndheving

Utvalgets flertall foreslår at et felles Likestillings- og diskrimineringsombudet skal håndheve loven.

Utvalget foreslår delt kompetanse mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og plan- og bygningsmyndighetene. Krav etter § 11 om utbedring av eksisterende bygg og anlegg mv innen fristen, vil ikke kunne følges opp av PB-myndighetene i dagens system. For å sikre at eksisterende bygg og anlegg faktisk blir tilgjengeliggjort, vil det være behov for nye rutiner for oppfølging og kontroll.

Fylkestinget ser at det vil være behov for et kvalitetssikringsorgan. Samtidig må de systemer som finnes i dag både på kommunalt og fylkesnivå styrkes.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda skal være klageinstans for vedtak om dispensasjoner fattet av PB- myndighetene lokalt. Fylkestinget mener at det må gå tydelig fram hvilke sanksjonsmuligheter som kan benyttes. En er enig med utvalget i at oppreisning er lite egnet som sanksjon. Økonomiske sanksjoner og pålegg om tiltak vil være nødvendig.

Fylkestinget mener at også Statens råd for funksjonshemmede, Deltasenteret og det nyopprettede Dokumentasjonssenteret bør å ha en pådriverfunksjon i arbeidet mot diskriminering på ulike grunnlag. Dette er statlige enheter som har relevant kunnskap som kan være nyttig for ombudet.

Med hilsen

Britt Olaussen
Britt Olaussen
rådgiver

Vedlegg: Saksprotokoll og saksforelegg til fylkestingssak 112/05

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak: 200504673
Arkivnr.: 400
Saksbehandler: Eli-Nann Stubberud

Saksgang

Fylkestinget 05.12.2005 112/05

Sakstittel: NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet - Høringsuttalelse

Fylkestinget 05.12.2005

Fylkesrådets innstilling:

Fylkestinget er i hovedsak enig i innholdet i lovparagrafene § 1 til § 8, men ser et behov for å styrke aktivitetsplikt for arbeidsgivere. Fylkestinget mener at aktivitetsplikt er viktig for å støtte opp under arbeidet i form av veiledning og pådriving. En lov er ikke nok og vil ikke være tilstrekkelig til å hindre diskriminering. Det må i tillegg andre virkemidler til for å få loven til å virke. Aktivitetsplikt vil bidra til større mulighet for at endring vil skje. I stedet for klagebehandling, vil en kunne forebygge klager. Dette vil veie tyngre enn økt byråkratisering.

Når det gjelder tilgjengelighetsparagrafene, § 9, § 10 og §11 mener fylkestinget at tilgjengelighetskravet i bygninger er tolket for snevert. Det defineres av utvalget som der allmennheten har adgang eller "virksomhetens alminnelige funksjon" skal være gjenstand for utforming og tilgjengelighet. Selv om det vises til at arbeidstakeres krav til arbeidsplassen fanges opp av annen lovgivning i arbeidsmiljøloven, bør dette omtales med henvisning til denne loven.

Fylkestinget mener også at begrepet "uforholdsmessig byrde" og "hovedløsning" i lovtekstens både i § 9 og § 10, bør utdypes nærmere, eksempelvis i forskrifter til loven. En egendefinisjon av dette vil kunne føre til at lite blir tilrettelagt og at man fortsatt tyr til lite hensiktsmessige nødløsninger.

I § 11 er det foreslått tidsfrister for gjennomføring av tiltak. I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Fylkestinget mener at det vil være en fordel med tidsfrister for å fortgang i arbeidet med universell utforming. Men fylkestinget ser også viktigheten av at universell utforming tas inn som fag i utdanning av arkitekter/landskapsarkitekter m.f. i sterkere grad enn i dag.

Fylkestinget er også enig med flertallet i at samferdsel og IKT bør omfattes av loven. Når det gjelder samferdsel, kan loven inneholde bestemmelser om universell utforming ved nyanskaffelser av kollektive transportmidler. Dette kan tas inn i anbudskriterier og ved forhandling og reforhandling av avtaler og kontrakter. Tidsfrister vil da begrenses av transportmidlenes levetid, som for busser vil være 6-7 år og for hurtigbåter der avskrivningstida, f.eks i Nordland er 15 år.

Fylkestinget mener at formuleringen i 5. ledd om klage kan tolkes innskrenkende på en slik måte at personer selv ikke kan klage sin sak inn for nemnden. Ny ordlyd bør være:

"Klage over slik dispensasjon kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda også av representative organisasjoner for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan treffe vedtak om å oppheve slik dispensasjon."

§ 15 Håndheving

Utvalgets flertall foreslår at et felles Likestillings- og diskrimineringsombudet skal håndheve loven. Utvalget foreslår delt kompetanse mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og plan- og bygningsmyndighetene. Krav etter § 11 om utbedring av eksisterende bygg og anlegg mv innen fristen, vil ikke kunne følges opp av PB-myndighetene i dagens system. For å sikre at eksisterende bygg og anlegg faktisk blir tilgjengeliggjort, vil det være behov for nye rutiner for oppfølging og kontroll.

Fylkestinget ser at det vil være behov for et kvalitetssikringsorgan. Samtidig må de systemer som finnes i dag både på kommunalt og fylkesnivå styrkes.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda skal være klageinstans for vedtak om dispensasjoner fattet av PB- myndighetene lokalt. Fylkestinget mener at det må gå tydelig fram hvilke sanksjonsmuligheter som kan benyttes. En er enig med utvalget i at oppreisning er lite egnet som sanksjon. Økonomiske sanksjoner og pålegg om tiltak vil være nødvendig.

Fylkestinget mener at også Statens råd for funksjonshemmede, Deltasenteret og det nyopprettede Dokumentasjonssenteret bør å ha en pådriverfunksjon i arbeidet mot diskriminering på ulike grunnlag. Dette er statlige enheter som har relevant kunnskap som kan være nyttig for ombudet.

Innstillinga fra komite for samferdsel ble lagt fram av saksordfører Beate Bø Nilsen, Høyre:

Komiteen har fått seg forelagt Eldrerådets innstilling i saken.

Fylkestinget er i hovedsak enig i innholdet i lovparagrafene § 1 til § 8, men ser et behov for å styrke aktivitetsplikt for arbeidsgivere. Fylkestinget mener at aktivitetsplikt er viktig for å støtte opp under arbeidet i form av veiledning og pådriving. En lov er ikke nok og vil ikke være tilstrekkelig til å hindre diskriminering. Det må i tillegg andre virkemidler til for å få loven til å virke. Aktivitetsplikt vil bidra til større mulighet for at endring vil skje. I stedet for klagebehandling, vil en kunne forebygge klager. Dette vil veie tyngre enn økt byråkratisering.

Når det gjelder tilgjengelighetsparagrafene, § 9, § 10 og §11 mener fylkestinget at tilgjengelighetskravet i bygninger er tolket for snevert. Det defineres av utvalget som der allmennheten har adgang eller "virksomhetens alminnelige funksjon" skal være gjenstand for utforming og tilgjengelighet. Selv om det vises til at arbeidstakeres krav til arbeidsplassen fanges opp av annen lovgivning i arbeidsmiljøloven, bør dette omtales med henvisning til denne loven.

Fylkestinget mener også at begrepet "uforholdsmessig byrde" og "hovedløsning" i lovtekstens både i § 9 og § 10, bør utdypes nærmere, eksempelvis i forskrifter til loven. En egendefinisjon av dette vil kunne føre til at lite blir tilrettelagt og at man fortsatt tyr til lite hensiktsmessige nødløsninger.

I § 11 er det foreslått tidsfrister for gjennomføring av tiltak. I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Fylkestinget mener at det vil være en fordel med tidsfrister for å fortgang i arbeidet med universell utforming. Men fylkestinget ser også viktigheten av at universell utforming tas inn som fag i utdanning av arkitekter/landskapsarkitekter m.f. i sterkere grad enn i dag.

Fylkestinget er også enig med flertallet i at samferdsel og IKT bør omfattes av loven. Når det gjelder samferdsel, kan loven inneholde bestemmelser om universell utforming ved nyanskaffelser av kollektive transportmidler. Dette kan tas inn i anbudskriterier og ved forhandling og reforhandling av avtaler og kontrakter. Tidsfrister vil da begrenses av transportmidlenes levetid, som for busser vil være 6-7 år og for hurtigbåter der avskrivningstida, f.eks i Nordland er 15 år.

Fylkestinget mener at formuleringen i 5. ledd om klage kan tolkes innskrenkende på en slik måte at personer selv ikke kan klage sin sak inn for nemnden. Ny ordlyd bør være:

"Klage over slik dispensasjon kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda også av representative organisasjoner for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan treffe vedtak om å oppheve slik dispensasjon."

§ 15 Håndheving

Utvalgets flertall foreslår at et felles Likestillings- og diskrimineringsombudet skal håndheve loven. Utvalget foreslår delt kompetanse mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og plan- og bygningsmyndighetene. Krav etter § 11 om utbedring av eksisterende bygg og anlegg mv innen fristen, vil ikke kunne følges opp av PB-myndighetene i dagens system. For å sikre at eksisterende bygg og anlegg faktisk blir tilgjengeliggjort, vil det være behov for nye rutiner for oppfølging og kontroll.

Fylkestinget ser at det vil være behov for et kvalitetssikringsorgan. Samtidig må de systemer som finnes i dag både på kommunalt og fylkesnivå styrkes.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda skal være klageinstans for vedtak om dispensasjoner fattet av PB- myndighetene lokalt. Fylkestinget mener at det må gå tydelig fram hvilke sanksjonsmuligheter som kan benyttes. En er enig med utvalget i at oppreisning er lite egnet som sanksjon. Økonomiske sanksjoner og pålegg om tiltak vil være nødvendig.

Fylkestinget mener at også Statens råd for funksjonshemmede, Deltasenteret og det nyopprettede Dokumentasjonssenteret bør å ha en pådriverfunksjon i arbeidet mot diskriminering på ulike grunnlag. Dette er statlige enheter som har relevant kunnskap som kan være nyttig for ombudet.

Votering:

Komiteinnstillinga enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Fylkestinget er i hovedsak enig i innholdet i lovparagrafene § 1 til § 8, men ser et behov for å styrke aktivitetsplikt for arbeidsgivere. Fylkestinget mener at aktivitetsplikt er viktig for å støtte opp under arbeidet i form av veiledning og pådriving. En lov er ikke nok og vil ikke være tilstrekkelig til å hindre diskriminering. Det må i tillegg andre virkemidler til for å få loven til å virke. Aktivitetsplikt vil bidra til større mulighet for at endring vil skje. I stedet for klagebehandling, vil en kunne forebygge klager. Dette vil veie tyngre enn økt byråkratisering.

Når det gjelder tilgjengelighetsparagrafene, § 9, § 10 og §11 mener fylkestinget at tilgjengelighetskravet i bygninger er tolket for snevert. Det defineres av utvalget som der allmennheten har adgang eller "virksomhetens alminnelige funksjon" skal være gjenstand for utforming og tilgjengelighet. Selv om det vises til at arbeidstakeres krav til arbeidsplassen fanges opp av annen lovgivning i arbeidsmiljøloven, bør dette omtales med henvisning til denne loven.

Fylkestinget mener også at begrepet "uforholdsmessig byrde" og "hovedløsning" i lovtekstens både i § 9 og § 10, bør utdypes nærmere, eksempelvis i forskrifter til loven. En egen definisjon av dette vil kunne føre til at lite blir tilrettelagt og at man fortsatt tyr til lite hensiktsmessige nødløsninger.

I § 11 er det foreslått tidsfrister for gjennomføring av tiltak. I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Fylkestinget mener at det vil være en fordel med tidsfrister for å fortgang i arbeidet med universell utforming. Men fylkestinget ser også viktigheten av at universell utforming tas inn som fag i utdanning av arkitekter/landskapsarkitekter m.f. i sterkere grad enn i dag.

Fylkestinget er også enig med flertallet i at samferdsel og IKT bør omfattes av loven. Når det gjelder samferdsel, kan loven inneholde bestemmelser om universell utforming ved nyanskaffelser av kollektive transportmidler. Dette kan tas inn i anbudskriterier og ved forhandling og reforhandling av avtaler og kontrakter. Tidsfrister vil da begrenses av transportmidlenes levetid, som for busser vil være 6-7 år og for hurtigbåter der avskrivningstida, f.eks i Nordland er 15 år.

Fylkestinget mener at formuleringen i 5. ledd om klage kan tolkes innskrenkende på en slik måte at personer selv ikke kan klage sin sak inn for nemnden. Ny ordlyd bør være:

"Klage over slik dispensasjon kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda også av representative organisasjoner for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan treffe vedtak om å oppheve slik dispensasjon."

§ 15 Håndheving

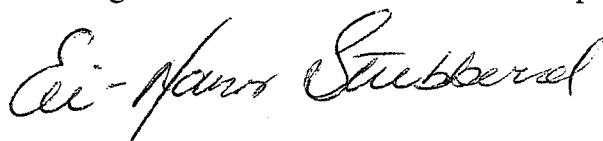
Utvalgets flertall foreslår at et felles Likestillings- og diskrimineringsombudet skal håndheve loven. Utvalget foreslår delt kompetanse mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og plan- og bygningsmyndighetene. Krav etter § 11 om utbedring av eksisterende bygg og anlegg mv innen fristen, vil ikke kunne følges opp av PB-myndighetene i dagens system. For å sikre at eksisterende bygg og anlegg faktisk blir tilgjengeliggjort, vil det være behov for nye rutiner for oppfølging og kontroll.

Fylkestinget ser at det vil være behov for et kvalitetssikringsorgan. Samtidig må de systemer som finnes i dag både på kommunalt og fylkesnivå styrkes.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda skal være klageinstans for vedtak om dispensasjoner fattet av PB- myndighetene lokalt. Fylkestinget mener at det må gå tydelig fram hvilke sanksjonsmuligheter som kan benyttes. En er enig med utvalget i at oppreisning er lite egnet som sanksjon. Økonomiske sanksjoner og pålegg om tiltak vil være nødvendig.

Fylkestinget mener at også Statens råd for funksjonshemmede, Deltasenteret og det nyopprettede Dokumentasjonssenteret bør å ha en pådriverfunksjon i arbeidet mot diskriminering på ulike grunnlag. Dette er statlige enheter som har relevant kunnskap som kan være nyttig for ombudet.

Rett utskrift:

Dato: 8. desember 2005

Underskrift:

Saksprotokoll sendt:

FYLKESTINGSSAK 112-2005

Møtedato: 05.12.2005

NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet - Høringsuttalelse

Kort sammendrag

NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet, inneholder forslag til en ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov. Utvalget foreslår en lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Det foreslås enkelte endringer i andre lover.

Lovforslaget er todelt:

1. diskrimineringsvern på grunnlag av nedsatt funksjonsevne.
2. plikt til universell utforming

Lovendringen omfatter en rekke samfunnsområder.

Utfyllende sammendrag

Syseutvalget ble nedsatt ved kgl. Res. 29. november 2002. Utvalget foreslår en lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne samt enkelte endringer i andre lover. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven vil, sammen med bl.a. lov om offentlige anskaffelser, være sentrale virkemidler for å bedre funksjonshemmedes rettigheter og livsutfoldelse.

Lovforslaget er todelt:

1. diskrimineringsvern på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
2. plikt til universell utforming

Forslaget til den nye antidiskrimineringsloven inneholder blant annet dette:

- Offentlige myndigheter, arbeidslivets organisasjoner og arbeidsgiverne i såvel offentlig som privat sektor skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens virkefelt.
- Det innføres forbud mot diskriminering og trakassering.
- Offentlig virksomhet skal arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming. Det samme gjelder for privat virksomhet rettet mot allmennheten.
- Både offentlige og private har plikt til å foreta «en rimelig individuell tilrettelegging».

- Nye bygninger, anlegg og uteområder som retter seg mot allmennheten – og bygninger som gjennomgår store endringer – skal være tilgjengelig for alle innen 2009.
- I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Fylkesrådets vurdering:

Fylkesrådet er i hovedsak enig i innholdet i lovparagrafene § 1 til § 8, men ser et behov for å styrke aktivitetsplikt for arbeidsgivere (jfr. §3 side 7 i utredningen). Fylkesrådet mener at aktivitetsplikt er viktig for å støtte opp under arbeidet i form av veiledning og pådriving. En lov er ikke nok og vil ikke være tilstrekkelig til å hindre diskriminering. Det må i tillegg andre virkemidler til for å få loven til å virke. Aktivitetsplikt vil bidra til større mulighet for at endring vil skje. I stedet for klagebehandling, vil en kunne forebygge klager. Dette vil veie tyngre enn økt byråkratisering.

Når det gjelder tilgjengelighetsparagrafene, § 9, § 10 og §11 mener fylkesrådet at tilgjengelighetskravet i bygninger er tolket for snevert. Det defineres av utvalget som der allmennheten har adgang eller "virksomhetens alminnelige funksjon" skal være gjenstand for utforming og tilgjengelighet. Selv om det vises til at arbeidstakers krav til arbeidsplassen fanges opp av annen lovgivning i arbeidsmiljøloven, bør dette omtales med henvisning til denne loven.

Fylkesrådet mener også at begrepet "uforholdsmessig byrde" og "hovedløsning" i lovtekstens både i § 9 og § 10, bør utdypes nærmere, eksempelvis i forskrifter til loven. En egendefinisjon av dette vil kunne føre til at lite blir tilrettelagt og at man fortsatt tyr til lite hensiktsmessige nødløsninger.

I § 11 er det foreslått tidsfrister for gjennomføring av tiltak. I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Fylkesrådet mener at det vil være en fordel med tidsfrister for å få fortgang i arbeidet med universell utforming. Men rådet ser også viktigheten av at universell utforming tas inn som fag i utdanning av arkitekter/landskapsarkitekter m.f. i sterkere grad enn i dag.

Fylkesrådet er også enig med flertallet i at samferdsel og IKT bør omfattes av loven. Når det gjelder samferdsel, kan loven inneholde bestemmelser om universell utforming ved nyanskaffelser av kollektive transportmidler. Dette kan tas inn i anbudskriterier og ved forhandling og reforhandling av avtaler og kontrakter. Tidsfrister vil da begrenses av transportmidlenes levetid, som for busser vil være 6-7 år og for hurtigbåter er avskrivningstida i Nordland 15 år.

Fylkesrådet mener at formuleringen i 5. ledd om klage kan tolkes innskrenkende på en slik måte at personer selv ikke kan klage sin sak inn for nemnden. Ny ordlyd bør være:

"Klage over slik dispensasjon kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda også av representative organisasjoner for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan treffe vedtak om å oppheve slik dispensasjon."

§ 15 Håndheving

Utvalgets flertall foreslår at et felles Likestillings- og diskrimineringsombudet skal håndheve loven. Utvalget foreslår delt kompetanse mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og plan- og bygningsmyndighetene. Krav etter § 11 om utbedring av eksisterende bygg og anlegg mv innen fristen, vil ikke kunne følges opp av PB-myndighetene i dagens system. For å sikre at eksisterende bygg og anlegg faktisk blir tilgjengeliggjort, vil det være behov for nye rutiner for oppfølging og kontroll.

Fylkesrådet ser at det vil være behov for et kvalitetssikringsorgan. Samtidig må de systemer som finnes i dag både på kommunalt og fylkesnivå styrkes.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda skal være klageinstans for vedtak om dispensasjoner fattet av PB- myndighetene lokalt. Fylkesrådet mener at det må gå tydelig fram hvilke sanksjonsmuligheter som kan benyttes. Rådet er enig med utvalget i at oppreisning er lite egnet som sanksjon. Økonomiske sanksjoner og pålegg om tiltak vil være nødvendig.

Fylkesrådet mener at også Statens råd for funksjonshemmede, Deltasenteret og det nyopprettede Dokumentasjonssenteret bør å ha en pådriverfunksjon i arbeidet mot diskriminering på ulike grunnlag. Dette er statlige enheter som har relevant kunnskap som kan være nyttig for ombudet.

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkestinget er i hovedsak enig i innholdet i lovparagrafene § 1 til § 8, men ser et behov for å styrke aktivitetsplikt for arbeidsgivere. Fylkestinget mener at aktivitetsplikt er viktig for å støtte opp under arbeidet i form av veiledning og pådriving. En lov er ikke nok og vil ikke være tilstrekkelig til å hindre diskriminering. Det må i tillegg andre virkemidler til for å få loven til å virke. Aktivitetsplikt vil bidra til større mulighet for at endring vil skje. I stedet for klagebehandling, vil en kunne forebygge klager. Dette vil veie tyngre enn økt byråkratisering.

Når det gjelder tilgjengelighetsparagrafene, § 9, § 10 og §11 mener fylkestinget at tilgjengelighetskravet i bygninger er tolket for snevert. Det defineres av utvalget som der allmennheten har adgang eller "virksomhetens alminnelige funksjon" skal være gjenstand for utforming og tilgjengelighet. Selv om det vises til at arbeidstakeres krav til arbeidsplassen fanges opp av annen lovgivning i arbeidsmiljøloven, bør dette omtales med henvisning til denne loven.

Fylkestinget mener også at begrepet "uforholdsmessig byrde" og "hovedløsning" i lovtekstens både i § 9 og § 10, bør utdypes nærmere, eksempelvis i forskrifter til loven. En egendefinisjon av dette vil kunne føre til at lite blir tilrettelagt og at man fortsatt tyr til lite hensiktsmessige nødløsninger.

I § 11 er det foreslått tidsfrister for gjennomføring av tiltak. I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Fylkestinget mener at det vil være en fordel med tidsfrister for å fortgang i arbeidet med universell utforming. Men fylkestinget ser også viktigheten av at universell utforming tas inn som fag i utdanning av arkitekter/landskapsarkitekter m.f. i sterkere grad enn i dag.

Fylkestinget er også enig med flertallet i at samferdsel og IKT bør omfattes av loven. Når det gjelder samferdsel, kan loven inneholde bestemmelser om universell utforming ved nyanskaffelser av kollektive transportmidler. Dette kan tas inn i anbudskriterier og ved forhandling og reforhandling av avtaler og kontrakter. Tidsfrister vil da begrenses av transportmidlenes levetid, som for busser vil være 6-7 år og for hurtigbåter der avskrivningstida, f.eks i Nordland er 15 år.

Fylkestinget mener at formuleringen i 5. ledd om klage kan tolkes innskrenkende på en slik måte at personer selv ikke kan klage sin sak inn for nemnden. Ny ordlyd bør være:

"Klage over slik dispensasjon kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda også av representative organisasjoner for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan treffe vedtak om å oppheve slik dispensasjon."

§ 15 Håndheving

Utvalgets flertall foreslår at et felles Likestillings- og diskrimineringsombudet skal håndheve loven. Utvalget foreslår delt kompetanse mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og plan- og bygningsmyndighetene. Krav etter § 11 om utbedring av eksisterende bygg og anlegg mv innen fristen, vil ikke kunne følges opp av PB-myndighetene i dagens system. For å sikre at eksisterende bygg og anlegg faktisk blir tilgjengeliggjort, vil det være behov for nye rutiner for oppfølging og kontroll.

Fylkestinget ser at det vil være behov for et kvalitetssikringsorgan. Samtidig må de systemer som finnes i dag både på kommunalt og fylkesnivå styrkes.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda skal være klageinstans for vedtak om dispensasjoner fattet av PB- myndighetene lokalt. Fylkestinget mener at det må gå tydelig fram hvilke sanksjonsmuligheter som kan benyttes. En er enig med utvalget i at oppreisning er lite egnet som sanksjon. Økonomiske sanksjoner og pålegg om tiltak vil være nødvendig.

Fylkestinget mener at også Statens råd for funksjonshemmede, Deltasenteret og det nyopprettede Dokumentasjonssenteret bør å ha en pådriverfunksjon i arbeidet mot diskriminering på ulike grunnlag. Dette er statlige enheter som har relevant kunnskap som kan være nyttig for ombudet.

Bodø den 08.11.2005.

Geir Knutson
fylkesrådsleder

Trykte vedlegg:

Forslag til lovtekst og sammendrag av NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet

Utrykte vedlegg:

NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet

UTREDNING

Innledning

Lovutkastet til det som blir omtalt som antidiskrimineringsloven foreligger nå i NOU 2005:8. "Likeverd og tilgjengelighet. Rettslig vern mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Bedre tilgjengelighet for alle."

Det er en oppfølging av NOU 2001:12 "Fra bruker til borger" og St.meld nr. 40 "Om nedbygging av funksjonshemmende barrierer".

Sysleutvalget, som ble som ble nedsatt ved kgl. Res. 29. november 2002, foreslår en lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne samt enkelte endringer i andre lover. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven vil, sammen med bl.a. lov om offentlige anskaffelser, være sentrale virkemidler for å bedre funksjonshemmedes rettigheter og livsutfoldelse.

Lovforslaget er todelt:

1. diskrimineringsvern på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
2. plikt til universell utforming

Det er viktig at disse to delene behandles samlet for at loven skal få god effekt. Loven er utformet for både å kunne påvirke utviklingen i samfunnet og slå ned på dagens mangelfulle tilrettelagte løsninger.

Et sentralt poeng er at et manglende tilrettelagt/tilgjengelig samfunn er diskriminering av personer som møter hindringene, og at sanksjoner er hjemlet i diskrimineringslovgivningen, jf §§9-11. Slike sanksjoner mangler i lovforslaget.

Diskrimineringsvernet er i hovedsak i tråd med innholdet i den nye diskrimineringsloven og er derfor lite politisk kontroversiell og ikke vanskelig å støtte.

Det er heller ikke vanskelig å være enig i prinsippet om at samfunnet skal gjøres tilgjengelig for alle. Det som derimot er problematisk er at Sysleutvalget ikke er enig iplikten til å gjøre samfunnet tilgjengelig innen fastsatte frister, men har delt seg i et mindretall og flertall.

Bakgrunn

Helt siden Manneråkeutvalget sommeren 2001 presenterte sin NOU 2001:12 "Fra bruker til borger" har spørsmålet om Norge bør få en egen antidiskrimineringslov. Sentralt tema i debatten har vært hvordan mennesker med nedsatt funksjonsevne kan sikre sine rettigheter.

Utvalget som ble som ble nedsatt ved kgl. Res. 29. november 2002, foreslår en lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven), samt enkelte endringer i andre lover.

Konklusjonen fra utvalget, som ble levert 18. mai 2005 var at Norge bør få en egen lov mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Loven bør gjelde på alle samfunnsområder.

Forslaget til den nye antidiskrimineringsloven til å inneholde blant annet dette:

- Offentlige myndigheter, arbeidslivets organisasjoner og arbeidsgiverne i så vel offentlig som privat sektor skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens virkefelt.
- Det innføres forbud mot diskriminering og trakassering.

- Offentlig virksomhet skal arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming. Det samme gjelder for privat virksomhet rettet mot allmennheten.
- Både offentlige og private har plikt til å foreta «en rimelig individuell tilrettelegging».
- Nye bygninger, anlegg og uteområder som retter seg mot allmennheten – og bygninger som gjennomgår store endringer – skal være tilgjengelig for alle innen 2009.
- I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Problemstilling

Lovforslaget er omfattende. I dette saksforelegget vil bare de paragrafene som anses som viktigst bli omtalt. Hele lovteksten kan leses i vedlegg.

Lovens virkeområde

Diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne

Syseutvalget foreslår diskrimineringsvern for grunnlaget "nedsatt funksjonsevne". Dette omfatter både omfattende fysiske, psykiske og kognitive funksjoner. Det innebærer at slike funksjoner er tapt, skadet eller nedsatt på annen måte.

"Funksjonshemming" er ikke en biologisk eller medisinsk egenskap eller kjennetegn ved individet, men en situasjon som oppstår i et individs møte med samfunnet når individets deltakelse begrenses og dette kan knyttes til nedsatt funksjonsevne. Den formen for diskriminering betegnes som "diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne".

Diskrimineringsvernet er i hovedsak utformet tilsvarende vernet i hhv. diskrimineringsloven og likestillingsloven.

I dag er det fortsatt forskjell i vernet mellom de ulike diskrimineringsgrunnlagene. Selv om det lå utenfor utvalgets mandat, foreslår Syseutvalget at spørsmål om en generell, felles diskrimineringslov, som har et menneskerettslig utgangspunkt, og en grunnlovsfesting av diskrimineringsvernet utredes nærmere.

Fylkesrådet vil støtte dette forslaget.

Kommentarer til forslag til lovtekst

§1 Formål

Lovens formål er å sikre likeverd og fremme like muligheter for til samfunnsdeltakelse for alle uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes.

Formålsparagrafen har betydning både for skjønnsutøvelse og har også en pedagogisk funksjon i det den viser hvilke hensyn som er lagt til grunn ved utforming av loven.

Formålsparagrafen er i tråd med tidligere uttalte politiske mål og støttes fullt ut av fylkesrådet.

§2 Virkeområde

Loven skal gjelde på alle samfunnsområder med unntak av familieliv og andre forhold av personlig karakter.(...)

Jan Mayen og Svalbard er unntatt fra loven.

Utvalgets utgangspunkt er at vernet bør omfatte alle områder der mennesker med nedsatt funksjonsevne risikerer å bli diskriminert. Lovgivningen bør derfor være generell i forhold til samfunnsområdene.

Også her er fylkesrådet enig.

§3 Aktivitetsplikt

Offentlige myndigheter og arbeidslivets organisasjoner skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig innenfor sine virkefelt for å fremme lovens formål.

Arbeidsgivere i offentlig og privat sektor skal arbeide aktivt for å fremme lovens formål innen sine virksomheter.

Det stilles ikke like strenge krav til arbeidsgivere som etter første ledd. Dette begrunnes med at dette vil medføre et visst merarbeid og vil ikke alltid være like aktuelt for små private bedrifter. En ønsker også å unngå unødig byråkratisering. For at dette vilkåret skal oppfylles, må det kunne vises til konkret arbeid for å kartlegge situasjonen i virksomheten og konkrete tiltak som er planlagt eller iverksatt. Det sies også at håndheving kan skje gjennom Likestillings- og diskrimineringsombudets arbeid. (Se NOU 2005:8 side 244, spalte to).

Fylkesrådet mener at aktivitetsplikt er viktig for å støtte opp under arbeidet i form av veilednings- og pådriving. En lov er ikke nok og vil ikke være tilstrekkelig til å hindre diskriminering. Det må i tillegg andre virkemidler til for å få loven til å virke. Aktivitetsplikt vil bidra til større mulighet for at endring vil skje. I stedet for klagebehandling, vil en kunne forebygge klager. Dette vil veie tyngre enn økt byråkratisering.

Definisjoner av lovgrunnlaget

Syseutvalget har tatt utgangspunkt i EU- rettens skille mellom direkte og indirekte diskriminering. Et slikt skille ligger også til grunn for likestillingsloven, arbeidsmiljølovens kapittel om diskrimineringsvern og diskrimineringsloven.

§ 4 Forbud mot diskriminering

Denne paragrafen omhandler både direkte og indirekte diskriminering.

Indirekte diskriminering defineres på tilsvarende måte som diskrimineringsloven:

(...) "Med indirekte diskriminering menes enhver tilsynelatende nøytral bestemmelse, betingelse, praksis, handling eller unnlattelse som fører til at personer på grunn av nedsatt funksjonsevne blir stilt særlig ufordelaktig sammenliknet med andre.

Med indirekte diskriminering i arbeidslivet menes enhver tilsynelatende nøytral bestemmelse, betingelse, praksis, handling eller unnlattelse som faktisk virker slik at en arbeidssøker eller arbeidstaker stilles dårligere enn andre arbeidssøkere eller arbeidstakere på grunnlag av nedsatt funksjonsevne.

Fylkesrådet støtter forslaget.

§ 5 Forbud mot trakassering

Trakassering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne er forbudt.

Med trakassering menes handlinger, unnlater eller ytringer som virker eller har til formål å virke krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende eller ydmykende (...)

§6 Forbud mot instruks

Det er forbud mot å gi instruks om diskriminering eller trakassering i strid med § 4 og § 5 (...)

§7 Forbud mot gjengjeldelse

Det er forbudt å gjøre bruk av gjengjeldelse overfor noen som har fremmet klage om brudd på bestemmelsene i § 4, § 5, § 6, § 9 eller § 10, eller som har gitt uttrykk for at klage kan bli fremmet (...)

§8 Positiv særbehandling

Særbehandling som bidrar til å fremme lovens formål, anses ikke som diskriminering etter loven her. Særbehandlingen skal opphøre når formålet er oppnådd.

Fylkesrådet er enig i formuleringen av disse lovparagrafene.

Tilgjengelighetsparagrafene §9, §10 og §11

Tilgjengelighet er en forutsetning for samfunnsdeltakelse. Utvalget anser derfor mangel på tilgjengelighet for å være et likeverdsproblem, et demokratiproblem og for et problem for den enkelte som utestenges.

§ 9 Plikt til generell tilrettelegging (universell utforming):

"Offentlig virksomhet skal arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innenfor virksomheten. Tilsvarende gjelder for privat virksomhet rettet mot allmennheten.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig.

Offentlig virksomhet og privat virksomhet rettet mot allmennheten har plikt til å sikre universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjon så langt det ikke medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten. Ved vurderingen av om utformingen eller tilretteleggingen medfører en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen, virksomhetens ressurser, tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, hvorvidt virksomhetens alminnelige funksjon er av offentlig art, sikkerhetsmessige hensyn og vernehensyn.

Brudd på plikten til å sikre universell utforming etter tredje ledd regnes som diskriminering dersom en person med nedsatt funksjonsevne rammes av den mangelfulle tilretteleggingen.

Det regnes ikke som diskriminering etter fjerde ledd dersom virksomheten oppfyller nærmere bestemmelser i lov eller forskrift om innholdet i plikten til universell utforming."

I henhold til utvalgets definisjon vil tilgjengelighetskravet gjelder der allmennheten har adgang, også omtalt som at det er "virksomhetens alminnelige funksjon" som skal være gjenstand for utforming og tilrettelegging. En bygning med publikumslokaler vil etter forslaget kun ha tilgjengelighetskrav for den delen av lokalene som er rettet mot allmennheten. Utvalget mener at ansatte og ledere vil ha hjemlet krav til at arbeidsplassen skal være tilgjengelig i dagens arbeidsmiljølovs kapittel om diskrimineringsvern, dvs. gjennom individuell tilpasning.

Fylkesrådet er ikke enig. Selv om dette fanges opp av annen lovgivning, bør det framgå av denne loven at tilgjengelighetskravene skal gjelde hele bygget og henvise til annen lovgivning som underbygger dette.

Fylkesrådet mener også at begrepet "uforholdsmessig byrde" og "hovedløsning" i lovtekstens tredje ledd bør utdypes nærmere, eksempelvis i forskrifter til loven. En egendefinisjon av dette vil kunne føre til at lite blir tilrettelagt og at man fortsatt tyr til lite hensiktsmessige nødløsninger.

§ 10 Regulerer plikt til individuell tilrettelegging:

"Arbeidsgiver har plikt til å foreta rimelig individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver for å sikre at en arbeidstaker eller arbeidssøker med nedsatt funksjonsevne kan få eller beholde arbeid, ha tilgang til opplæring og annen kompetanseutvikling samt utføre og ha mulighet til fremgang i arbeidet likeverdig med andre.

Skole- og utdanningsinstitusjon har plikt til å foreta rimelig individuell tilrettelegging av lærested og undervisning for å sikre at en elev eller student med nedsatt funksjonsevne får likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter.

Kommunal myndighet har plikt til å foreta rimelig individuell tilrettelegging av barnehage tilbud for å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får likeverdige utviklings- og aktivitetsmuligheter.

Kommunal myndighet har plikt til å foreta rimelig individuell tilrettelegging av offentlige tjenestetilbud som dagaktivitet, avlastningshjem mv. av varig karakter for den enkelte, og som er særskilt rettet inn mot personer med nedsatt funksjonsevne.

Plikten etter første til fjerde ledd omfatter ikke tilrettelegging som innebærer en uforholdsmessig byrde. Ved vurderingen av om tilretteleggingen medfører en uforholdsmessig byrde skal det særlig legges vekt på de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen, virksomhetens ressurser og tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer.

Brudd på plikten til rimelig individuell tilrettelegging etter første til femte ledd regnes som diskriminering."

Fylkesrådet bemerker at personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne fungere, vil det i mange tilfeller, i tillegg til de generelle tilgjengelighetskravene, være behov for individuell tilrettelegging. Dette er ivarettatt i § 10. Her har utvalget foreslått fire viktige områder: arbeidsliv, skole og utdanning, barnehage og visse offentlige tjenester som dagtilbud/avlastingstilbud.

Også i § 10, femte ledd, benyttes uttrykke "uforholdsmessig byrde". Dette bør kommenteres nærmere i forskrifter til loven.

§ 11 Plikt til universell utforming av bygg og anlegg

"Bygg, anlegg og opparbeidede uteområder rettet mot allmennheten som oppføres eller ferdigstilles etter vesentlige endringsarbeider (hovedombygging) etter 1. januar 2009, skal være universelt utformet.

Bygg, anlegg og opparbeidede uteområder rettet mot allmennheten skal være universelt utformet fra 1. januar 2019.

Plan- og bygningsmyndighetene skal sikre at kravene i første og andre ledd overholdes ved behandling av planer og søknad om tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven.

Plan- og bygningsmyndighetene kan gi dispensasjon fra plikten etter første og andre ledd der det foreligger vernehensyn eller andre særlig tungtveiende grunner.

Klage over slik dispensasjon kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda av representative organisasjoner for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan treffe vedtak om å oppheve slik dispensasjon.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om innholdet i plikten til universell utforming etter første og andre ledd.

Statlig plan- og bygningsmyndighet kan reise søksmål om full overprøving av et opphevingsvedtak etter femte ledd etter reglene i diskrimineringsombudsloven § 12."

Her delte utvalget seg i to. Mindretallet ønsket ikke tidsfrister mens flertallet ønsket det. Flertallet mente også at samferdsel og IKT skulle omfattes av loven.

Fylkesrådet mener at det vil være en fordel med tidsfrister for å fortgang i arbeidet med universell utforming. Men rådet ser også viktigheten av at universell utforming tas inn som fag i utdanning av arkitekter/landskapsarkitekter m.f. i sterkere grad enn i dag.

Fylkesrådet er også enig med flertallet i at samferdsel og IKT bør omfattes av loven. Når det gjelder samferdsel, kan loven inneholde bestemmelser om universell utforming ved nyanskaffelser av kollektive transportmidler. Dette kan tas inn i anbudskriterier ved forhandling og reforhandling av avtaler. Tidsfrister vil da begrenses av transportmidlenes levetid, som for busser vil være 6-7 år og for hurtigbåter er avskrivningstida i Nordland 15 år.

Fylkesrådet mener at formuleringen i 5. ledd om klage kan tolkes innskrenkende på en slik måte at personer selv ikke kan klage sin sak inn for nemnden. Ny ordlyd bør i stedet være:

"Klage over slik dispensasjon kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda også av representative organisasjoner for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan treffe vedtak om å oppheve slik dispensasjon."

§ 15 Håndheving

Utvalgets flertall foreslår at et felles Likestillings- og diskrimineringsombudet skal håndheve loven. Utvalget foreslår delt kompetanse mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og plan- og bygningsmyndighetene. Ombudet skal ha ansvar for håndheving av loven, mens plan- og bygningsmyndighetene skal føre tilsyn med og medvirke til at gjennomføringen av loven er i samsvar med plikten til universell utforming av bygg og anlegg mv, jf §11.

Krav etter § 11 om utbedring av eksisterende bygg og anlegg mv innen fristen, vil ikke kunne følges opp av PB-myndighetene i dagens system. For å sikre at eksisterende bygg og anlegg faktisk blir tilgjengeliggjort, vil det være behov for nye rutiner for oppfølging og kontroll.

Fylkesrådet ser at det vil være behov for et kvalitetssikringsorgan. Samtidig må de systemer som finnes i dag både på kommunalt og fylkesnivå styrkes.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda skal være klageinstans for vedtak om dispensasjoner fattet av PB- myndighetene lokalt. Dette innebærer at nemnden kan oppheve eller endre vedtak truffet av et annet forvaltningsorgan. I et eventuelt søksmål vil begge parter i saken være statlige myndigheter.

Fylkesrådet mener at det må gå tydelig fram hviles sanksjonsmuligheter som kan benyttes. Rådet er enig med utvalget i at oppreisning er lite egnet som sanksjon. Økonomiske sanksjoner og pålegg om tiltak vil være nødvendig. (Se NOU 2005:8, sammendrag, side 29, spalte 2)

Fylkesrådet mener at også Statens råd for funksjonshemmede, Deltasenteret og det nyopprettede Dokumentasjonssenteret bør å ha en pådriverfunksjon i arbeidet mot diskriminering på ulike grunnlag. Dette er statlige enheter som har relevant kunnskap som kan være nyttig for ombudet.

Konsekvenser

Syseutvalget har utarbeidet et omfattende lovutredning i form av NOU 2005 : 8 Likeverd og tilgjengelighet. Rettslig vern mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Bedre tilgjengelighet for alle". Manglende tilgjengelighet er demokratisk problem for mange med nedsatt funksjonsevne, og bidrar til diskriminering fordi mange utestenges fra viktige samfunnsarenaer.

Nordland fylkeskommune er kommet langt i det arbeidet som omfattes av tilgjengelighetsparagrafene 9, 10 og 11. En lov, som det her er forslag om, vil bidra til å styrke det arbeidet som foregår i Nordland fylke.

Oppsummering

Syseutvalget ble som ble nedsatt verd kgl. Res. 29. november 2002. Utvalget foreslår en lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne samt enkelte endringer i andre lover. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven vil, sammen med bl.a. lov om offentlige anskaffelser, være sentrale virkemidler for å bedre funksjonshemmedes rettigheter og livsutfoldelse.

Lovforslaget er todelt:

3. diskrimineringsvern på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
4. plikt til universell utforming

Forslaget til den nye antidiskrimineringsloven til å inneholde blant annet dette:

- Offentlige myndigheter, arbeidslivets organisasjoner og arbeidsgiverne i såvel offentlig som privat sektor skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens virkefelt.
- Det innføres forbud mot diskriminering og trakassering.
- Offentlig virksomhet skal arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming. Det samme gjelder for privat virksomhet rettet mot allmennheten.
- Både offentlige og private har plikt til å foreta «en rimelig individuell tilrettelegging».
- Nye bygninger, anlegg og uteområder som retter seg mot allmennheten – og bygninger som gjennomgår store endringer – skal være tilgjengelig for alle innen 2009.
- I 2019 skal alle bygninger, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten være tilgjengelig for alle.

Fylkesrådet er i hovedsak enig i innholdet i lovparagrafene § 1 til § 8., men har kommentarer til aktivitetsplikt for arbeidsgivere.

Når det gjelder tilgjengelighetsparagrafene, § 9, § 10 og §11 har fylkesrådet merknader til tilgjengelighetskravet i bygninger, begrepet "uforholdsmessig byrde" og "hovedløsning" i lovtekstens både i § 9 og § 10. Dessuten har rådet kommentarer til I § 11 er det foreslått tidsfrister for gjennomføring av tiltak. Fylkesrådet foreslår også en ny ordlyd når det gjelder klageadgang og kommenterer også håndheving av loven.